

констатациите и при научния анализ на събраната дотук информация от теренното изследване "Исторически и етноложки проблеми, свързани с "Голямото преселение" от българските земи след 1830 г.", проведено в Добричко през м. юли 2005 г. от специалисти в Регионалните исторически музей -Сливен, Добрич и СУ "Св.Климент Охридски". Всъщност нашата основна цел беше- върху основата на известните факти да се потърси знанието за тези драматични събития, съхранено в етническата памет, но вече на друго времево и оценъчно ниво.

Повече от основателни са причините, които насочиха нашето внимание към Добруджа, като основен магистрален поток на емиграционните вълни, свързани със стопанските и с политически фактори през XVIII- XIX в. /войните между Русия и Турция, османските феодални размирици и т.н./ Напълно логично е обстоятелството, че именно през добруджанската степ преминават онези постъпателни и различни като интензитет кервани от бежанци в посока Дунавските княжества и Южна Русия и обратно. От друга страна- пак там, в нейните полета част от тях намират своето ново заселище и препитание, създават нейния нов демографски облик. Известен факт е, че тази колонизация на Добруджа е особено бурна от началото на 30- те години на XIX в., при това тя се определя като особено важен път, чрез който се възстановява българската народност там. Защото Руско- турската война от 1828 -1829 г. допринася коренното българско население да бъде буквално "пометено" на север, отвъд Дунав; когато по думите на Хелмут фон Молтке- след тази война, Добруджа представлява "една пустиня, каквато не би могла да се очаква в средата на Европа" ²

В процеса на подготовка и провеждане на теренното ни изследване от особена важност за нас бяха поредица проблеми, свързани с доизясняване на детайли около причините за "Голямото преселение": организацията на керваните /или опитите за такава организация/; опитите за организация в новонаселените места; маршрутите по които става предвиждането до р.Дунав и отвъд нея и пр.

По отношение на последните- т.е. маршрутите, е необходимо е да се подчертае, че те не са избрани произволно. Излишно е да се съмняваме,че тези маршрути са предварително съгласувани с руските власти, след което маркирани. Що се отнася до специалните указания, част от тях се съдържат в изпратения отговор на Главнокомандващия руските войски - ген. И. И. Дибич Задбалкански до сливенските първенци, съставен в щаб- квартирата му в Бургас, 9 януари 1830 г. Всъщност това са поредица от конкретни инструкции, насочени към християнс-